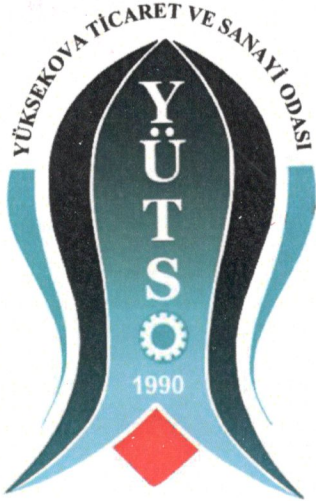

Hakkari ili Yüksekova İlçesi Vergi Sorunu
Konusunun çözümü noktasında
oluşturulan eylem planı dahilinde yapılan
formülize çalışmaları

YÜKSEKOVA İLÇESİ VERGİ SORUNU

YÜKSEKOVA TİCARET VE
SANAYİ ODASI

YÜTSO

**VERGİ SORUNU KONUSUNDA, YÜKSEKOVA
TİCARET VE SANAYİ ODASI
TARAFINDAN OLUŞTURULAN ÖNERİ
PROGRAMI VE FORMÜLİZE ÇALIŞMALAR**

Vergi Sorunu konusunda yapılan çalışmalar ve lobi faaliyetleri sonucu ilçemiz için talep edilen vergi terkinin bilinen anlamı ile gerçekleşmeyeceği açıktır. Vergi terkinin Yüksekova ilçemiz için faydaları bu anlamda, talep sınırları içerisinde kalmış ve çözüm olarak algı oluşturma özelliğini kaybetmiştir. Hal böyleyken, Yüksekova ilçemizin, sivil toplum örgütlerinin, birçok sivil inisiyatifin çalışmaları ve halkın beklentileri ortadan kalmıştır.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının 29.12.2017 tarih ve 161083 sayı numaralı yazısında Mücbir sebep halinin 31.12.2017 tarihi itibari ile son bulduğu ve yapılması gereken beyan ve bildirelerin ise 24.01.2018 tarihi itibari ile verilmesi gerektiği il ve ilçede mevcut kurumlara bildirilmiştir.

İlçemizin vergi sorunu konusunda, mevcut borç tutarının uzun veya kısa vadeli taksitler ile geri ödemeyi yapamayacağı 6736 sayılı yasa da görülmüş ve %34' lük bir başvuru yapılmıştır.

Sorun olarak görülen olayın borç tutarı değil mükellef üzerindeki yarattığı psikolojik sorundur. Mükelleflerin onlarca taksit ödeme sorumluluğu, yapacağı yatırımlar konusunda temkinli davranmasına (çok önemlidir ki taksitlerin ödenmesi için faize para yatırmayan insanlar paralarını faize yatırarak bu borcu ödeme konusunda faaliyette bulunuyor ve Yüksekova ilçemizde mevduat fazlası fon ortaya çıkıyor) neden olmaktadır.

Bilinmelidir ki, Vergi Sorunu Konusu İlçemizde birçok kişi, şahsiyet, kurum ve kuruluş tarafından irdelenmiş ve Yüksekova halkı için çözüme ulaştırılacağı konusunda herkesin birbirine vaatte bulunduğu bir konu olarak sürekli kamuoyunda gündem de kalmıştır. Bu kurumlar ve kişiler Yüksekova ilçemizin önde gelen ve çözüm noktasında devletimizin bir yüzü olarak devlet politikalarına bağlı bir tavır sergileyen kurumlar ve kişiler olarak faaliyet göstermektedirler.

Hal böyleyken çözüm geliştirmek ve çözümün muhataplarına konuyu anlatmak elzem bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu amaçla;

Sorunun çözümüne ilişkin olarak yapacağımız öneri, bu konunun arzını ve talebini karşılayan, mükelleflerin borç psikolojisinden kurtaracak ve mücbir sebep halinin daha rahat atlatılacağı bir formül olarak tanımladığımızı tahmin etmekteyiz.

Formülize edilecek vergiler olarak;

Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi ve kaynaktan kesilen Stopaj vergisi olarak değerlendirilmiştir.

Vergi sicil affı mantığı ile Olağan Üstü Hal döneminde oluşan borç miktarı dolaylı olacak şekilde terkin edilerek ancak silinmeden sisteme tutarın eklenmesi ile mükelleflerin bu yükümlülükten kurtarılması, ileriki ticari hayatlarında aşağıdaki formüllere dayanarak ödemelerini yapması daha kolay bir durum hali oluşturacaktır. Ayrıca cari dönemlerde elde edilen hasılatın fazla olması Olağan üstü hal döneminden kalan borcu daha az ödeme imkanı sağlayacak ve sisteme dahil edilmesi daha kolaylaşacaktır. Ayrıca gelenekselleşmiş ve ödemeler konusunda zorluk yaşanan taksit ödemeleri bu şekilde ortadan kalmış olacaktır.

Bu durumdan yararlanan mükelleflerinin borçlarının terkinini dolaylı olarak gerçekleştirilmiş olup, Mükelleflerin resmi kurumlar ile olan çalışmaları ve ticaretleri daha rahat bir hal alacak ve borç yok yazılarını alabileceklerdir. Mükelleflerin bu konuyu da terkin olarak değerlendirmeleri birçok kurum ve kişinin ulaşmak istediği bir sonuç doğurarak bu kurum ve kişilere olan güveni arttıracaktır.

Odamızca, konunun tahkikinde tüm borçların makul oranlarda terkinini yapılması Yüksekova ve Bölge halkına fayda sağlayacağı konusu halen gündemimizde bulunmakta ancak, konunun bu anlamda değerlendirilmemesi durumunda aşağıdaki formülize edilen çalışmanın değerlendirilmesini temenni etmekteyiz.

Saygılarımızla

**YÜKSEKOVA TİCARET VE
SANAYİ ODASI**

ÇALIŞMA PROGRAMI

ŞEMASI

1- AŞAMA

Amaç; Yeni Model Vergi Terkini konusunun;

- a- Kayıt dışı ekonomiye önlem olması,
- b- Vergi terkini konusunun yeni bir modelinin oluşturulması,
- c- Mükellef üzerinde borç baskısının kaldırılması,
- d- Mükelleflerin iş ve işlemlerini yapabilmesi için çalışma ortamının sağlanması,
- e- Bu konuda kamuoyu oluşturan kurum ve kişilerin başarısının benimsenmesini,
- f- Cari dönemde oluşan vergi matrahının reel olarak beyan edilmesi,
- g- İlimizde istihdamı sağlayacak bir faaliyet hali oluşturmak, amaçlanmıştır.

2- AŞAMA

Kapsam; Uygulamaya alınması talep edilen Vergiler;

2. a- Kurumlar Vergisi
2. b- Gelir Vergisi
2. c- Kaynaktan Kesilen Stopaj Vergisini kapsamaktadır.
2. d- Motorlu Taşıtlar Vergisi
2. e- Stopaj Vergisi

3- AŞAMA

3.a Lobi Faaliyetleri

Hali hazırda mevcut olan Yüksekova Ticaret ve Sanayi Odası çalışma usul ve esaslarına bağlı kalınarak, bileşenleri ile ortak zemin ve akılda hareket etmek, yeni model vergi terkinin çalışmasının Oda üyeleri tarafından onaylanmasını sağlamak, çalışmanın onay alması durumunda Oda bileşenleri tarafından oluşturulan komisyon üyelerince çalışmanın ilgili üst mercilere sunulması ve onaylanması konusunda kanıtların oluşturulmasını amaçlamak,

Yüksekova Ticaret ve Sanayi Odası dışında, Yüksekova ilçemiz bileşenlerinin görüş ve önerileri alınarak, bu konunun desteklendiğini açıklayan yazılı beyanlarının alınması ve alınan bu yazılı beyanların ilgili üst mercilere sunulması,

Olarak tanımlanmaktadır.

4- AŞAMA

4.a Formülize Çalışmaları

Kurumlar Vergisi ve Gelir Vergisi açısından ele alınacak formül çalışmaları;

1- Kurumlar Vergisi - Gelir Vergisi

Kurumlar ve Gelir Vergisi Matrahına uygulanan %20-%15' lik oranların sabit kalması kaydı ile, Olağan Üstü Hal döneminde oluşan Kurumlar ve Gelir Vergisi toplam borç tutarının belirli bir yüzdesinin bu orana eklenerek uygulanmasıdır, dağıtım oranı olarak oranın %10 uygulanması öngörülmüştür.

ÖRNEK- 1

Olağan Üstü Hal döneminde oluşan toplam KV/GV Borç tutarı 10.000 TL
Mücbir Sebep Hali sonrası Cari dönemde oluşan KV/GV borç tutarı 1.000 TL
Olağan Üstü Hal dönemindeki K. Vergisinin Cari dönemki Borç tutarına oranı
 $10.000(OD)-1.000(CD) = 9.000TL$
 $9.000*10\% = 900TL$
Cari dönemde K. Vergisi ile beraber ödeyeceği tutar; $1.000+900 = 1.900TL$ şeklinde oluşturulacaktır.

ÖRNEK- 2

Olağan Üstü Hal döneminde oluşan toplam KV/GV Borç tutarı 10.000 TL
Mücbir Sebep Hali sonrası Cari dönemde oluşan KV/GV borç tutarı 2.000 TL
Olağan Üstü Hal dönemindeki K.V nin Cari dönemki Borç tutarına oranı
 $10000-2000 = 8.000 TL$
 $8000*10\% = 800 TL$
Cari dönemde K. Vergisi ile beraber ödeyeceği tutar; $2.000+800 = 2.800 TL$ şeklinde oluşturulacaktır.

Olağan Üstü Hal döneminde oluşan toplam borcun, cari dönemde oluşan vergi borcundan daha az olması durumunda ise Olağan Üstü Hal dönemin de ki borcun sabit olarak % 10 u alınacaktır.

ÖRNEK- 3

Olağan Üstü Hal döneminde oluşan toplam KV/GV Borç tutarı 10.000 TL
Mücbir Sebep Hali sonrası Cari dönemde oluşan KV/GV borç tutarı 20.000 TL
Olağan Üstü Hal dönemindeki K. Vergisinin Cari dönemki Borç tutarına oranı
 $10.000-20.000 = -10.000TL$
 $10.000*10\% = 1.000TL$
Cari dönemde ödeyeceği tutar; $20.000+1.000 TL= 21.000TL$ şeklinde oluşturulacaktır

Diğer olasılıklar;

Cari dönemde zarar var ise yine Olağan Üstü Hal döneminde ki tutarın % 10 u tahsil edilecektir.

ÖRNEK -4

Olağan Üstü Hal döneminde oluşan toplam KV/GV Borç tutarı 10.000 TL
Mücbir Sebep Hali sonrası Cari dönemde oluşan KV/GV borç tutarı **zarar TL**
Olağan Üstü Hal dönemindeki K. Vergisinin Cari dönemki Borç tutarına oranı
 $10.000-0 = 10.000TL$
 $10.000*10\% = 1.000TL$
Cari dönemde ödeyeceği tutar; $1.000 TL$ şeklinde oluşturulacaktır.

Devlet alacaklarının garantiye alınması amacıyla;

- Mevcut borçlar mükelleflerin devlet kurumları ile yapmış oldukları çalışmalardan doğan kesinleşmiş alacaklarından (hakkedişlerden kaynaklanan) da mahsubu gerçekleşmelidir.
- Yüksekova ilçemiz de bilgi ve belge sunulması konusunda yaşanan gecikmeler neticesinde oluşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tamamının da silinmesi taleplerimiz arasında bulunmaktadır.
- Sınır Ticaretinden doğan gümrük çalışmaları konusunda mükelleflere iradeleri dışında ve diğer sebeplerden dolayı kesilen ve kesinleşen tüm cezalarında silinmesi yine taleplerimiz arasında bulunmaktadır.
- Özel fon mantığı çerçevesinde ve mücbir sebep halinin bitimini takip eden ilk yılda, Motorlu taşıtlar vergisinin, Mükelleflerin ticari faaliyetleri neticesinde satın alacakları araçların olması durumunda veya bu konuda taahhütlerinin oluşması durumunda mevcut Olağan Üstü Hal dönemindeki MTV borçlarının belirli oranlarda silinmesi gerektiği kanaatindeyiz.

50.000 TL ve altındaki alınan ticari araçlar için uygulanacak MTV mahsup oranı %50
51.000 TL – 100.000 TL arası araç alım maliyetlerinde MTV mahsup oranının %40
101.000TL ve üstü araç alım maliyetlerinde MTV mahsup oranının % 30 olarak değerlendirilmesi,

ÖRNEK- 5

Mücbir sebep hali döneminde oluşan MTV toplam borç tutarı 10.000TL
Mücbir sebep hali dönemi sonrası cari dönemde alınan araç maliyeti tutarı 65.000TL
Mücbir sebep hali dönemindeki borç oranını uygulanacak mahsup oranı %40
Mahsup edilecek borç tutarı $10.000 * 40\% = 4.000$
Mükellefe ait ödenmesi gereken kalan borç tutarı $10.000 - 4000 \text{ TL} = 6.000 \text{ TL}$
Kalan mtv borç tutarının 12-24-36 ay taksit imkanı ile ödenmesi konusunun gündeme alınması talebimiz arasında bulunmaktadır.

2- Kaynaktan Kesilen Stopaj Vergisi;

İlimizde oluşan Stopaj vergilerinin çoğu istihdama yönelik oluşan vergilerdir. Bu verginin Değerlendirilmesi konusunda yapılacak çalışma özetle;

İlimizde ve ülkemizde işçi istihdamı konusunda bir çok çalışmada katkısı olduğunu düşündüğümüz iş-kur müdürlüklerinin bu konuda paydaş olarak alınması gerektiği düşüncesindeyiz. Özellikle iş başı eğitim programının vergi mahsubu konusunda ortak bir çalışma ortamı yaratılacağı düşüncesindeyiz.

Bu konudaki talebimiz bu programa dahil olacak mükelleflerin her birinin iş-kur işbaşı eğitim programının bir modelini kendi bünyesinde oluşturması ve istihdamı sağlayacak bir çalışmayı başlatmasıdır.

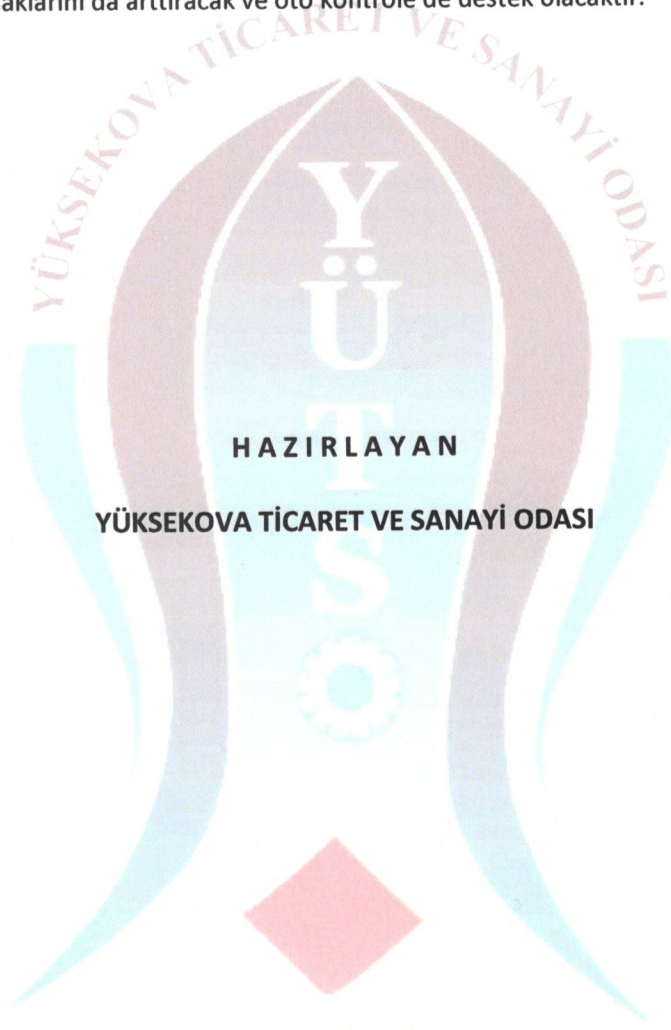
Teorik olarak;

Stopajdan kaynaklanan vergi borçlarının tümünün veya bir kısmının mükelleflere borç olarak değil, verilmiş bir imkan olarak değerlendirilmesidir. Şöyle ki,

ÖRNEK- 6

Olağan Üstü Hal döneminde oluşan stopaj vergisi 10.000 TL
Mücbir sebep halinin bitimine müteakip istihdam edilen personel 2 adet ise,
İstihdam edilen personelin tüm masrafları (maaş, SGK primi vb.) mevcut dönem borcundan
mahsubu gerçekleştirilecektir.
Burada amaçlanan zaten var olan teşviklerin isim ve kurum olarak mükellef tarafından
yürütülmesidir.

Bu mahsup işlemi ayrıca,
İşletmenin yeni yapacağı yatırımlardan ve Ar-Ge çalışmalarından da mahsubu yapılması,
alışveriş olanaklarını da arttıracak ve oto kontrole de destek olacaktır.

YÜKSEKOVA TİCARET VE SANAYİ ODASI

